

Het goede nieuws

Paulus staat aan de wieg van een nieuwe beweging. Terwijl hij eerst, toen hij nog Saulus heette, de volgelingen van Christus veroordeelde en vervolgde wil hij nu het christelijk geloof verspreiden. Wat is er met Paulus gebeurd? Hij heeft zelf iets ervaren waar hij door overdonderd en gegrepen is en dat wil hij met anderen delen. Hij maakte iets revolutionairs mee; zijn wereld stond letterlijk op zijn kop. Op weg naar Damascus viel hij van zijn paard en werd hij verblind. Toen hij weer kon zien, waren zijn ogen geopend en had hij een nieuwe kijk op de werkelijkheid. En dat goede nieuws wil hij delen. Dit nieuws wil hij vertellen aan wie het maar horen wil; aan de inwoners van Rome; de christen-joden, de heidenen, de geletterden en ook ongeletterden. Hij was de eerste die over de grenzen ging met het verhaal zoals het veel later ook bij ons komen zou.

Als wij nu deze brief lezen vandaag, mensen hier bijeen in de Dominicuskerk op 15 april 2012, hoe kunnen we dit verstaan? Wat zou dat goede nieuws toch kunnen zijn? En moet er bij mij ook iets gebeuren voordat ik het kan horen en zien?

Mijn leven is vol- ik ren van de ene afspraak naar het volgende agendapunt en probeer alles wat ik moet doen zo goed mogelijk te doen. Ik ben blij als ik even op adem mag komen. En als dat al gebeurt dan moet ik weer gauw door. Of ik werk juist hard aan een betere balans in mijn leven door tijd te maken voor lichaam en geest, op zoek naar meer 'zin' en 'geluk'. In beide gevallen denk ik dat ik mijn leven zelf in de hand en op orde heb. Maar ergens voelt het onvrij. Alsof ik er uiteindelijk toch niet mee rond kom. Alsof ik het leven niet echt leef. Diep van binnen voel ik een gat in mijn ziel, een onderhuidse leegte. Maar ik kan het niet goed plaatsen en heb te weinig tijd of ik weet niet zo goed wat ik er mee aan moet en dan leef ik er maar langs- en overheen.

We hoorden net hoe Paulus aan de Romeinen schrijft over hun onverstandige hart dat verduisterd is. Is mijn hart dan niet verstandig? Ik hoor dan zoiets van: ga eens verstandig met je hart om. Kijk om je heen en laat het goede nieuws tot je komen. Laat het leven aan jou gebeuren, laat het je welgevallen. Een liefdevol gebaar van een ander, zomaar, een onverwacht positief en hoopvol bericht uit het nieuws, een schoonheidservaring in de natuur, mooie muziek of kunst, ontmoetingen die je hebt op straat. Laat het licht binnenkomen, laat je hart en verstand samenvallen, dan pas heb je vrede. Zo ervaar ik dat ook. Op die momenten, als hart en hoofd samenvallen, overkomt mij iets, wat precies weet ik niet. Maar dan voel ik een soort volheid en heelheid, dan stroomt het goede leven als vanzelf door mij heen en vanuit mij voort naar anderen door. Zo'n ervaring raakt dan aan een dieper verlangen naar meer.

Op die momenten ervaar ik dat het leven goed is. Dat ik er ben en dat ik er mag zijn zoals ik ben. Dat ik alleen kan leven door en voor anderen. Dat ik niet naar iets toe hoeft te werken of iemand hoeft te zijn. Ik hoef mijzelf niet te bewijzen en ook niet mijzelf en anderen constant de maat te nemen. Ik ben dan vrij, ik krijg dan vleugels. Ik denk dat Paulus zoiets zelf ervaren heeft en bedoelt als hij over geloof schrijft; een diep vertrouwen dat het leven ons gegeven is en goed is en dat wij vanuit geloof in dit

goede nieuws kunnen leven. En word ik dan ook rechtvaardig, we hoorden immers dat we 'alleen door het geloof rechtvaardig' kunnen worden? Want ik zou, net als zo velen, recht voor God willen staan. Als ik mij probeer voor te stellen wat dat zou kunnen betekenen- om recht voor God te staan- dan denk ik aan iemand die ruimte en liefde uitstraalt, die met aandacht leeft en een weidse blik, iemand die veel te geven heeft. Maar ook iemand die rechtop staat en recht doet aan anderen. Als ik mij dan afvraag hoe zo iemand te worden, welke stappen te nemen of cursussen te volgen dan moet ik toch weer denken aan woorden uit de brief. Dan hoor ik: houd toch op met die 'zinloze overpeinzingen- je onverstandige hart is verduisterd. Jij vereert het geschapene in plaats van de schepper'. Het gaat niet om wat jij tot stand brengt, maar om wat zomaar op jou toekomt. Je hoeft niets te doen, zo kun jij ook zijn. Als je maar vertrouwt op de gave van het leven, op de genade die jou ten deel valt.

Maar dat is makkelijker gezegd dan ervaren. Soms lijkt God nergens te bekennen en het leven voor zijn aangezicht en in de wereld zinloos. Dan voelt de wereld om mij heen kil, onrechtvaardig, kwaad en eenzaam en mijn eigen aandeel verwaarloosbaar. En dan zie ik geen licht aan het eind van de tunnel. Wat kan er nu nog voor goeds gebeuren en wie zit er nou op mij te wachten? Als ik het niet verwacht overkomt mij dan toch altijd weer iets van liefde en genade. Door een blik of een gebaar van een ander, iemand die mij helpt of die mij nodig heeft kan ik weer opstaan en voel ik mij opnieuw verlost uit een ervaring van verlorenheid en zinloosheid.

De woorden uit deze brief aan de Romeinen zijn voor mij niet meteen eenduidig of makkelijk te plaatsen. Het zijn grote en soms moeilijk te doorgronden begrippen. Als ik bijvoorbeeld hoor 'Gods reddende kracht voor allen die geloven' dan klinkt het in eerste instantie als oude en heftige dogmatische taal of als woorden van evangelisten die bij mij aanbellen om mij in het nauw te drijven met hun vaststaande waarheden. Maar toch lees ik deze brief graag want als ik goed luister dan is er in mij een hele andere stem die mij zegt: Gods reddende kracht, heerlijk! Ik hoef mijzelf niet te redden, ik sta met beide benen op de grond en ben al waar ik moet zijn. Ik kan mijzelf niet rechtvaardigen, het gebeurt aan mij. En ik hoef de last niet te dragen dat ik mijzelf verwezenlijken of vervolmaken moet.

Die Ene rechtvaardige Mens, de Opgestane, het licht van de Wereld, leeft voort en kan mij verlichten. Als een herder verzamelt hij mijn ziel. Gelaatsuitdrukking van de Eeuwige die op zoek is naar mij, naar mijn oogopslag, zoals ik ben, omdat ik er ben. Als mijn onverstandige hart dat zou kunnen zien, als ik dat zou kunnen vertrouwen. Als ik, als U, als wij zouden kunnen leven in zo'n ontvangende houding en daar dan weer verder van kunnen delen zonder onszelf te overvragen. Als wij kunnen ervaren dat het geschenk van leven niet van ons komt maar dat wij er wel van mogen meedelen en uitdelen. Als wij vertrouwen en geloven, dan kunnen wij vrij zijn. Als wij geloven, dan kunnen ook wij recht voor God staan.

Gelezen Romeinen 1, 1-25